

Külföldi állampolgár magyarországi házasságkötése

I. Ügyintézési tudnivaló:

A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Nmjt.) 38. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, ha nem magyar állampolgár (külföldi, vagy külföldön élő hontalan) kíván Magyarországon házasságot kötni, tanúsítvánnyal igazolnia kell, hogy házasságkötése személyes joga szerint nem ütközik akadályba. A személyes jog annak az államnak a joga, amelynek a házasuló a házasságkötés időpontjában állampolgára, hontalan esetben pedig a lakóhelye szerinti állam joga.

Az Nmjt. alapján a házasság érvényességének anyagi jogi feltételeit a házasulóknak a házasságkötés idején fennálló közös személyes joga szerint kell elbírálni. A házasulók személyes joga főszabályként az állampolgárságuk szerinti jog. Amennyiben a házasulók személyes joga különböző, a házasság csak akkor érvényes, ha annak anyagi jogi feltételei mindkét házasuló személyes joga szerint teljesülnek.

A Magyarországon lakóhellyel rendelkező hontalan, menekült és oltalmazott személyeknek személyes joga a magyar jog. Esetükben tanúsítvány beszerzése nem szükséges, nem kell vizsgálni, hogy a házasság a külföldi állampolgárságának megfelel-e. Viszont, ha a házasuló külföldi okiratot csatol be az eljárás során, azt a megyei kormányhivatalnak (továbbiakban: felettes szerv) kell elbírálnia.

A házasságot Magyarországon nem lehet megkötni, ha a házasságkötésnek a magyar jog szerint elháríthatatlan akadálya van.

A külföldi állampolgár bejelentheti házasságkötési szándékát a magyar féllel a tervezett házasságkötés helye szerint illetékes anyakönyvvezető előtt személyesen, amelyről jegyzőkönyv készül, vagy hazája illetékes hatósága (közjegyző, anyakönyvvezető), illetve az illetékes magyar konzuli tisztviselő előtt tett és hitelesített, hiteles magyar nyelvű fordítással ellátott nyilatkozatban írásban is. Ennek a nyilatkozatnak mindazokat az adatokat tartalmaznia kell, amelyek a magyarországi házasságkötéshez szükségesek.

A külföldi állampolgár házasulónak csatolnia kell

a hazai anyakönyvi hatósága (az országok belső szabályozásától függően: anyakönyvvezető, külképviseleti hatóság stb.) által kiállított igazolást (tanúsítványt), amely szerint a személyes joga alapján, Magyarországon tervezett házasságkötésének semmilyen törvényes akadálya nincs.

Ez a tanúsítvány egy olyan közokirat, melyet a külföldi állam arra feljogosított szerve (anyakönyvvezető, közjegyző, Külügyminisztérium stb.) ad ki, igazolva a hatóság által a külföldi fél személyi adatait, lakóhelyét, állampolgárságát, családi állapotát és azt, hogy a külföldi házasulónak a magyar házasulóval (itt fel kell sorolni a magyar fél adatait is) való házasságkötése az adott külföldi állam joga szerint nem ütközik akadályba. Az anyakönyvezéshez szükséges, de a tanúsítványban nem szereplő adatokat a külföldi félnek

szintén közokirattal kell igazolni (születési anyakönyvi kivonat, családi állapotot igazoló okirat).

A nem magyar állampolgárságú házасuló által bemutatott idegen nyelvű okiratokat hiteles magyar nyelvű fordítással ellátva kell bemutatni.

A fordítás csak akkor minősül hitelesnek, ha a fordító a magyar nyelvű fordítást az eredeti okirattal – attól elválaszthatatlan módon – összefűzi. A fénymásolat akkor felel meg a közokiratokra vonatkozó előírásoknak, ha annak az eredeti okirattal való egyezőségét az arra feljogosított szerv (fordító, közjegyző) a fénymásolaton hitelesíti. Hiteles fordítást Magyarországon az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda (OFFI) készíthet. Hitelesnek kell elfogadni továbbá a fordítást, ha azt a magyar külképviseleti hatóság végezte, vagy a más által készített fordítást az OFFI, illetve a külképviselet hitelesítette. A külföldi államok fordítóirodái, közjegyzői, külképviseleti hatóságai, tolmácsai által készített fordítás akkor hiteles, ha a külföldi állammal kötött kétoldalú jogsegélyegyezmény rendelkezik az okiratok kölcsönös elfogadhatóságáról, feltéve, hogy az okirattól megállapítható, hogy a fordítást ügykörén belül az erre felhatalmazott külföldi szerv vagy személy készítette. Ellenkező esetben a külföldön készített fordítás csak akkor fogadható el, ha azt az OFFI vagy a magyar külképviseleti hatóság felülhitelesítette.

A külföldön kiállított közokirat, illetőleg külföldi bíróság, közigazgatási szerv, közjegyző vagy egyéb közhitelességgel felruházott személy által hitelesített magánokirat a magyar törvény szerinti bizonyító erővel csak akkor rendelkezik, ha azt a kiállítás helye szerinti államban működő magyar külképviseleti hatóság diplomáciai felülhitelesítéssel látta el. Ez alól csak az adott ügyre vonatkozó jogszabály, nemzetközi szerződés, vagy viszonyossági gyakorlat alapján tehető kivétel.

A tanúsítvány az abban feltüntetett érvényességi ideig, illetve, ha érvényességi időt nem tartalmaz, akkor a kiállítástól számított hat hónapig fogadható el.

Ha a házasságkötést megelőző eljárás jegyzőkönyvének felvétele óta egy év eltelt és a házasság nem jött létre, az eljárást meg kell ismételni.

Alkalmazandó jogszabályok

- 1979. évi 13. tvr. a nemzetközi magánjogról,
- 1982. évi 17. tvr. az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről,
- 6/2003. (III.7) BM. rendelet az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről
- 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól,
- 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről,
- 1973. évi 11. tvr. a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről Hágában, 1961. október 5. napján kelt egyezmény kihirdetéséről,
- 24/1986. (VI. 26.) MT rend. a szakfordításról és tolmácsolásról.

II. Az eljárás menete

Bejelentés:

A tanúsítvány birtokában annál az anyakönyvvezetőnél kell személyesen bejelenteni a házasságkötési szándékot, ahol a házasságot megkötni tervezik, s a szóbeli bejelentésről jegyzőkönyv készül.

Nem magyar állampolgár, illetve a külföldön élő magyar állampolgár esetén a házasulók egyike a házassági szándékát az illetékes külföldi hatóság (közjegyző, anyakönyvvezető), illetve az illetékes magyar konzuli tisztviselő előtt tett, hitelesített és hiteles magyar nyelvű fordítással ellátott nyilatkozatával írásban is bejelentheti.

Az anyakönyvvezető az iratokat a jegyzőkönyvvel együtt elbírálásra felterjeszti a felettes szervhez.

A házasság akkor köthető meg, ha

a felettes szerv leirata szerint a becsatolt külföldi okiratok a magyarországi házasságkötéshez megfelelőek. A házasságkötés legkorábbi időpontjára vonatkozó harmincnapos várakozási határidőt az anyakönyvvezető valamennyi irat, valamint a felettes szerv nyilatkozata beérkezésétől számítja.

Amennyiben a becsatolt iratok nem megfelelőek az anyakönyvvezető a házasságkötésnél történő közreműködést megtagadja, melyet határozat formájában közöl az ügyfelekkel, akik a döntés ellen illetékmentes fellebbezéssel élhetnek a megyei kormányhivatalhoz.

Nyelvhasználat:

A házasuló az eljárás során anyanyelvét használhatja. Ha a házasuló, vagy a tanú, illetőleg ezek egyike a magyar nyelvet nem beszéli, illetve az anyakönyvvezető a házasuló által beszélt idegen nyelvet nem érti, tolmácsot kell alkalmazni. Tolmácsról a házasulók gondoskodnak. A jegyzőkönyvben azt a tényt is fel kell tüntetni, hogy a külföldi házasuló a magyar nyelvet érti és beszéli.

III. Az eljárás illetéke

Az alapeljárás illetékmentes, viszont az okiratok beszerzésének és magyar nyelvre történő lefordításának költsége minden esetben a házasulókat terheli, valamint a tolmács költségét is a házasulók viselik.